

Mgr Małgorzata Kaszuba

**Wpływ zmian nawyków żywieniowych po operacjach
bariatrycznych na wybrane wartości parametrów
laboratoryjnych**

The impact of dietary habit changes after bariatric surgery on
selected laboratory parameters

**Rozprawa doktorska na stopień doktora
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki o zdrowiu
przedkładana Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego**

Promotor: dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna Różańska-Wałędziak, prof. uczelni

Promotor pomocniczy: dr hab. n. med. i n. o zdr. Maciej Wałędziak

Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego
Uniwersytetu Medycznego

Warszawa, 2024r.

Wstęp: W ciągu ostatnich dekad otyłość stała się jedną z najważniejszych chorób cywilizacyjnych. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia ponad 1,9 miliarda populacji osób dorosłych ma nadwagę, a 650 milionów cierpi z powodu otyłości. Do wieloczynnikowych przyczyn otyłości należą czynniki genetyczne, metaboliczne, psychologiczne, środowiskowe oraz styl życia. Nadmierna masa ciała wiąże się ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia chorób towarzyszących, takich jak dyslipidemia, insulinooporność, cukrzyca typu 2, choroby układu sercowo-naczyniowego, nadciśnienie tętnicze czy zespół bezdechu sennego. Otyłość może również prowadzić do zaburzeń lękowych, depresyjnych, a w dalszej konsekwencji do izolacji społecznej. Otyłość i choroby współistniejące stanowią znaczące obciążenie finansowe dla systemów zdrowotnych oraz prowadzą do zwiększonego ryzyka zgonu w stosunku do populacji ogólnej. Chirurgia bariatryczna jest jedyną metodą leczenia otyłości o udowodnionej skuteczności długoterminowej w postaci redukcji masy ciała oraz ustąpienia chorób towarzyszących.

Cel pracy: Celem badania było przeanalizowanie wpływu zmian nawyków żywieniowych na wartości parametrów laboratoryjnych pacjentów po zabiegach bariatrycznych.

Materiał i metoda: Przeanalizowano grupę pacjentów, którzy przebyli laparoskopową resekcję żołądka oraz laparoskopowe ominięcie żołądkowo-jelitowe metodą Roux-en-Y. Oceniane były wartości parametrów laboratoryjnych dla całej grupy pacjentów oraz w zależności od typu przebytej procedury bariatrycznej.

Wyniki: Stwierdzono, że u pacjentów po operacjach bariatrycznych równoległe do redukcji masy ciała następuje zmiana wartości parametrów laboratoryjnych określających funkcjonowanie metaboliczne organizmu w kierunku wartości prawidłowych. Wykazano związek wspomnianych zmian parametrów ze zmianami nawyków żywieniowych po operacjach bariatrycznych oraz stwierdzono różnice zależne od typu przeprowadzonej procedury. W uzyskanych wynikach większe zmiany w profilu lipidowym stwierdzono u kobiet niż u mężczyzn, co może wynikać z różnic w aktywności metabolicznych lub niejednorodnych zachowań dietetycznych. Zaobserwowano

redukcję spożycia niezdrowych produktów żywnościowych i zwiększenie spożycia ich zdrowych zamienników.

Wnioski: Uzyskane wyniki wskazują na konieczność indywidualizacji opieki wielospecjalistycznej, w szczególności dietetycznej nad pacjentami różnej płci i po przebytych różnych typach operacji bariatrycznych. Ponadto należy podkreślić konieczność monitorowania niedoborów oraz odpowiedniej suplementacji składników odżywczych, witamin i mikroelementów u pacjentów po zabiegach bariatrycznych. Prawidłowa dieta jest jednym z najważniejszych czynników pozwalających uzyskać optymalny efekt operacji oraz zminimalizować ryzyko powikłań.